

CADE - PEGUERA

JUNY 1978

VORA

MAR

primera pàgina

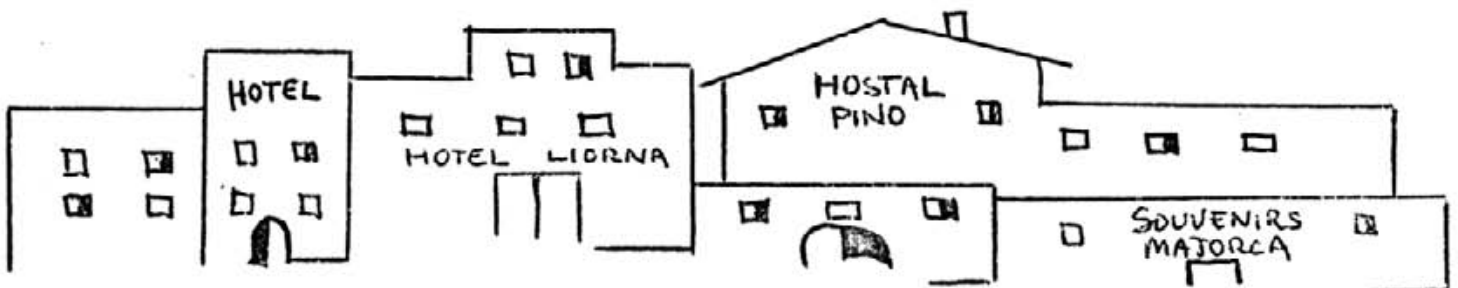
autonomia econòmica

Un dels problemes que ens haurem de plantetjar els mallorquins molt aviat és el de la nostra economia. ¿Quina és i com funciona la nostra economia? Aquesta pregunta té una resposta massa coneguda per la gent de Peguera: La nostra economia és ni més ni manco que el fruit d'una política d'explotació de Mallorca que començà amb la dictadura franquista i que encara no ha acabat.

¿Per què deim que a Mallorca econòmicament l'exploten? Molt senzill: La primera crescuda turística va començar cap a l'any 1955, quan l'Estat Espanyol se'n va donar compte que del turisme de Mallorca en podria treure divises. Com que el seu objectiu era xupar tot lo possible, no li va interessar gens la planificació econòmica, deixant l'agricultura i la indústria de banda. Nosaltres només teníem una funció: la d'omplir les butxaques de les arques, i si t'he vist no me'n record.

Aquesta manca de planificació ha permès el moment que ara vivim. Una situació aguda fomentada sobretot per la intromissió de les grans companyies estrangeres que ens regulen els preus. D'aquesta manera són elles les que imposen el mercat, i si no en vols no en mengis. D'altra banda, els estrangers han començat per ocupar moltes propietats de mallorquins que han hagut de tancar les portes. En pocs anys es poden fer mitja Mallorca seva.

Com que no podem consentir tota aquesta explotació de Mallorca en mans externes, VORA MAR des d'aquesta primera pàgina exigeix una vegada més un Estatut d'Autonomia que des de ca-nostre ens ajudi a desfer embulls i tirar endavant. Si no som nosaltres els qui demanam aquesta autonomia, ningú la'ns donarà. La frase és ben coneguda: L'Estat mira per ell, i Déu per tots.

ayer
y
hoy

COMERCIO MARÍTIMO, CONTRABANDISTAS Y CARABINEROS (1)

Peguera fue, hasta últimos del pasado siglo, un gran centro comercial marítimo. "Es Carregador" (embarcadero), plataforma de más de 400 metros cuadrados, construido a base de grandes maderos y remaches de cobre, estaba ubicado en la rinconada de la playa de Torà y al nivel de la calle que desemboca en la misma. Aguantó "es Carregador" hasta principios del presente siglo. Hace cosa de unos 35 años, retiramos los últimos vestigios; somos varios los testigos del hecho.

Desde aquel "Carregador", o "mollet", salían las embarcaciones hacia distintos puertos de Mallorca y el Mediterráneo, cargadas con productos de nuestro campo, de todos los predios de la comarca de Capdellà y gran parte de Calvià: leña, carbón, almendras, algarrobas, aceite, cereales, ganado, etc. "Es forn de fer pega (sa peguera) estava situat devora s'Esquena Llarga, i va funcionar fins a últims d'es segle passat; varen escollir aquesta situació, precisament, per estar lo més prop possible d'es Carregador..." ("Això deia el Sen Bosquet, que hi va treballar d'al.lot. El Sen Bosquet era de Capdellà, va morir fa un any i tenia 95 anys d'edat").

Posteriormente, entre los últimos años del pasado siglo y los primeros del presente, se empezaron a construir carreteras (antes no las había, tan sólo existían "camins de ferradura"), que nos comunicaron con Palma, Capdellà, Calvià, Andratx, etc., lo cual motivó que el transporte se hiciera más por carretera hacia el puerto de Palma y ciudad, y como consecuencia surgiera la famosa época de los carros: "carros de pareis, carruatges, carros bords, carretons, jardineres, gales, diligències", etc. A partir de aquel entonces se vino abajo el transporte marítimo desde nuestro lugar, y "es Carregador", aquella original fortaleza fabricada por la mano del hombre, que durante muchos años y tan sólo Dios sabe durante qué siglos, prestó un gran servicio comercial y marítimo a toda nuestra comarca, se quedó paralizado.

Dejamos atrás "es camins de ferradura", "Es Carregador" y "Sa Peguera", y ya en pleno siglo XX, sin saber cómo, nos encontramos metidos en una época que dominó y tuvo atados a muchos hombres de nuestros contornos, sobre todo de Capdellà y Andratx y parte de Calvià, cuyo período de tiempo, que tuvo su punto de partida sobre el año 1910 y su apogeo entre los años 1920 y 1935, dejó huellas y larga memoria en la historia de nuestras "Platges de Peguera. Huellas y memoria que todavía duran: EL CONTRABANDO! Es de suponer que ya en el siglo pasado existiera el contrabando (pienso que siempre ha existido), pero como que de aquellos tiempos no tenemos datos ni pruebas, vamos a referirnos tan sólo a la etapa antes mencionada.

En Capdellà, población que por su proximidad es la que siempre ha estado más vinculada a las playas de Peguera, quedan todavía algunos hombres de aquellos tiempos que fueron contrabandistas de pura sangre, hombres que conozco y gusto de charlar con ellos; son hombres que recuerdan con nostalgia aquellas aventuras; todavía late en sus venas algo del ímpetu y la garra que poseían aquellos bravos caminantes, capa-

Hemos recibido de la Asociación de Vecinos de Peguera las siguientes reseñas, correspondientes a las últimas sesiones y otras actividades de la Junta Gestora.

"BUNGALOW" DE CORREOS

Previa visita al pabellón prefabricado que ocupaba la estafeta de Correos de Peguera, cedido a esta Asociación, la Junta acuerda las obras de adaptación de aquel espacio a una sala, para lo cual deben derribarse unos tabiques existentes. La Junta también acuerda proceder a pintar los interiores y repasar las instalaciones que necesiten de arreglos.

CONCESION SR. TERRASA

La Junta acuerda atender al pago de 100.000 pesetas, que solicita D. Juan Terrasa Noguera, como indemnización para firmar la renuncia a la concesión permanente que tiene reconocida por la Jefatura de Costas con respecto a la construcción que para guardar embarcaciones se levanta en la playa de Torá, ubicada en las inmediaciones del Bar Torá.

Informa el Secretario que la Jefatura de Costas ha comprometido su ayuda a la indemnización mencionada, al propio tiempo que ha requerido de esta Asociación que proceda al derribo de la construcción citada, pasando posteriormente el cargo de estos trabajos a esa Administración.

I N C E

El Secretario informa del estado de seguridad del local de la Asociación y de las gestiones llevadas a cabo con el arquitecto de la propiedad, Sr. Carrió, conducentes a la consolidación del edificio.

Atendida la exposición del Sr. Secretario, la Junta acuerda esperar un tiempo prudencial y, si aquéllas no se llevan a efecto, solicitar del INCE (Instituto Nacional de la Calidad de la Edificación) un dictamen acerca de la seguridad del edificio.

GUARDIA MUNICIPAL

Atendido el escrito del Primer Teniente de Alcalde Calviá, por el que se deniega la facultad de levantar denuncias por parte de los Guardas Jurados de esta Asociación, la Junta acuerda dirigirse de nuevo a la Alcaldía exigiendo la atención de la Policía Municipal, e incluso pedir que se destine un retén con sede permanente en Peguera.

BARRERA CALLE CARABELA

Informa el Sr. Presidente que con motivo del escrito de fecha 16-5-78, de D. Antonio Deyá Coll, en el que se denunciaba el aparcamiento indebido de coches justo encima de la escalera de acceso a las terrazas de las denominadas Tiendas Deyá, y previa consulta a doña Antonia Gayá Mayol, propietaria del hotel Carabela, quien consintió, se ordenó trasladar las barreras metálicas recientemente colocadas al final del acceso a la playa, a su inicio, cerrando el paso de vehículos.

Tal actuación al parecer no ha sido del agrado de alguno de los vocales, dice el Sr. Presidente, por lo que ha creído oportuno que después de la correspondiente discusión se pase a votación: si las barre-

ras quedan definitivamente colocadas en el lugar actual o se devuelven al final de la calle.

Después del correspondiente debate, y atendida la queja del Presidente de la Comisión de Calles Sr. Barceló, quien protesta el no haber sido consultado antes de tomar una decisión, se vota la cuestión con el siguiente resultado: 8 votos a favor de la situación actual de las barreras, 5 en contra y uno en blanco; por lo cual las barreras se dejan tal como estaban.

SUBVENCION A "VORA MAR"

La Junta acuerda, después de un cambio de impresiones, destinar a la revista "VORA MAR" 40.000 pesetas, sin perjuicio de que en el presupuesto se contemple acaso mayor partida, de la cual la cantidad votada en esta sesión se entenderá como entrega a cuenta.

VISITA DEL DIRECTOR GENERAL DE PUERTOS

Recientemente visitó Peguera y fue atendido por la Junta Gestora de la Asociación de Vecinos el Director General de Puertos y Señales Marítimas, acompañado por el Ingeniero Jefe de la Jefatura de Costas y Puertos de Baleares, el Delegado Provincial del Ministerio de Obras Públicas y Urbanismo y otras personalidades.

Como consecuencia de esta visita se acordó el inmediato ajardinamiento de la zona colindante al aparcamiento subterráneo y la solución del vertido de aguas residuales procedentes del hotel "Galatzó" en la playa de La Romana, por parte de la Jefatura de Costas. Los visitantes expresaron su complacencia por la limpieza y orden que observaron en las playas, como también por las recientes gestiones realizadas por la Asociación de Vecinos de cara al derribo definitivo de la caseta-varadero de embarcaciones que tanto afeaba la playa de Torá.

El Secretario

EN FAVOR DE LA DONACION DE SANGRE

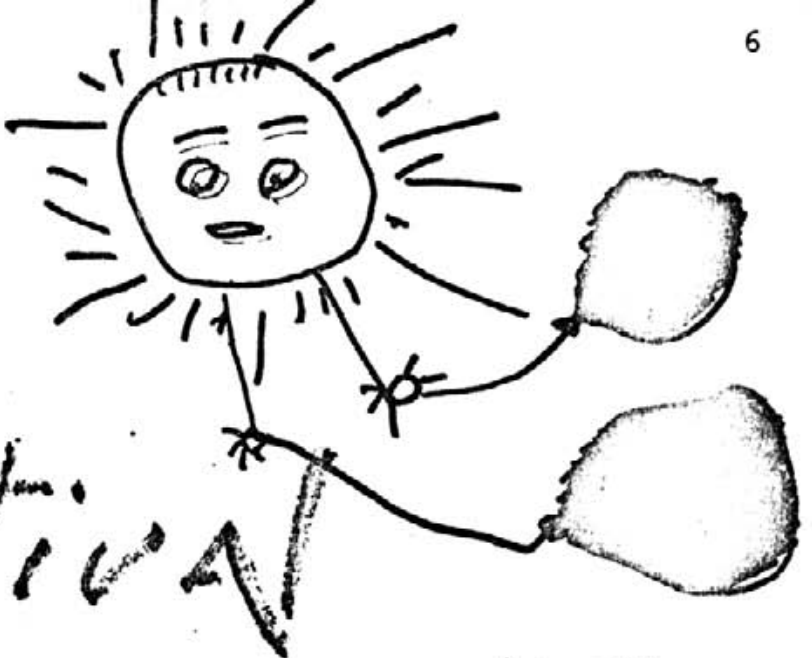
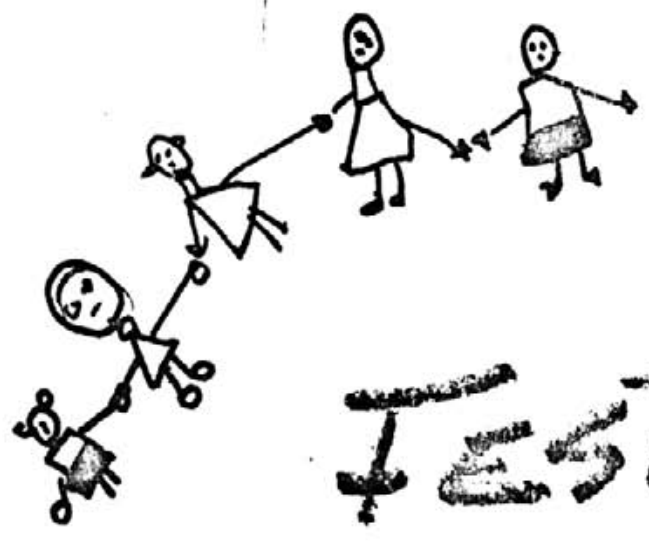
Leí el otro día en la prensa que los tirones de bolsos, algún que otro intento de violación y alguna muerte misteriosa en nuestra isla podrían deteriorar la imagen que tienen de nosotros en el extranjero y perjudicar al turismo.

Y yo me pregunto: ¿Por qué no se les dice en Suecia y en el resto de Europa, cuando se les informa de un alevoso asesinato (que todos rechazamos) que en Mallorca también hay 10.000 donantes de sangre, que la dan sin saber a quién va destinada ni importarles quién la consume: sea extranjero, peninsular o mallorquín, rico o pobre, sencillamente para que no muera nadie por falta de sangre?

Creo que en Mallorca (como en cualquier otra parte del mundo) el hombre explota al hombre, que no miramos siempre a los turistas como hermanos sino como extraños. Pero también es cierto que hay en Mallorca 10.000 personas que dan algo de su propio ser por amor al hombre, sin esperar nada a cambio, sencillamente para que en el mundo no se pierda la fe en el bien y contribuir así a que el mundo sea mejor.

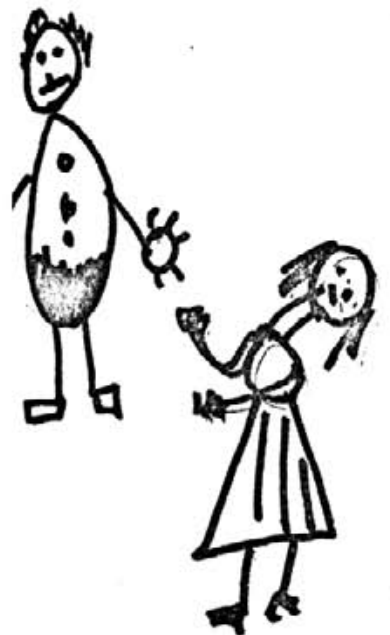
A principios de agosto, como cada año, se celebrará en Peguera la Campaña de Donación de Sangre. Yo pediría a todos los que ya son donantes que no se olviden de acudir a la cita, y a los que todavía no lo son que se animen. Hoy por tí, mañana por mí. Vale la pena.

A. G.

FESTIVAL Benéfico INFANTIL

Los niños de la Guardería
de esta localidad
presentan:

Un amplio carrusel
de danzas, cuento es.
cerificado, recitales,
tabla de gimnasia. etc

Colaboran otros gru.
pos infantiles de otras
localidades.

¡ Todos! el 1.º de julio a las 16
en la misma Parroquia

Si pensamos detenidamente en este caso, podemos hacernos dos preguntas: ¿Qué podrá enseñarles la profesora a estos niños? ¿Porqué, habiendo tantos profesores sin trabajo y con deseos de impartir una enseñanza, no damos una solución a la escuela de Peguera? Decimos "porqué no damos solución", pero en definitiva: ¿a quién le corresponde solventar este problema tan grave?

Pedimos a los padres de los alumnos que piensen si con una profesora es suficiente para una enseñanza integral de sus hijos. Creemos que no, y por tanto pedimos una solución.

LA SEÑORA FERNANDEZ

La Sra. Fernández, por razón de su delicada salud, debe utilizar diariamente el único medio de transporte colectivo que existe para ir a Ciutat; es decir, cada día, unas veces por la mañana y otras por la tarde, debe dirigirse a una de las dos paradas de Peguera.

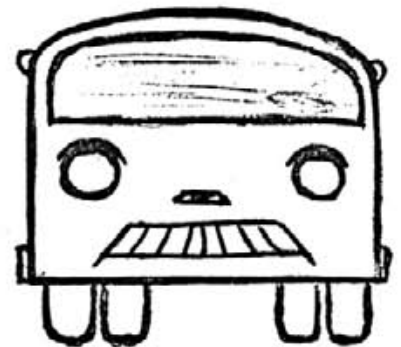
La Sra. Fernández tiene experiencia en coger el autobús, y por ello se prepara. Por esto en su casa, antes de salir, ha tenido que tomar tres precauciones: cada día no se olvida de coger su paraguas, prepara sus 40 pesetas exactas y recoge dos trocitos de algodón. Todo ello dentro de su bolso y toda presta se dirige a Ciutat, contenta porque sabe que va bien preparada.

La Sra. Fernández debe usar casi cada día su floreado paraguas. Unas veces --las pocas-- porque llueve, las otras por el intenso dolor que debe soportar a la espera del carruaje. La Sra. Fernández no comprende ni entiende cómo, a estas alturas y por quien corresponda, no se han instalado las debidas marquesinas en las paradas, que protejan de la lluvia y el sol.

La Sra. Fernández paga exactamente las 40 pesetas, porque por dos veces (a principios de mes) que ha intentado pagar con un reluciente billete de 1.000 ptas. la han invitado a bajar por no tener cambio. No entiende cómo no puede aplicarse otra solución a este problema.

La Sra. Fernández se tapona sus oídos con el algodón, con lo que no consigue oír "la poca simpatía" de personas que están a cargo del aparato rodante, cuando tendrían que demostrar todo lo contrario.

La Sra. Fernández está contenta, y... es que ha encontrado la solución a sus problemas. Nuestra enhorabuena!

PLAYAS, CUOTA DE ENTRADA Y... ASOCIACION?

No ganamos para sustos en nuestras playas. Primero se las quieren cargar construyendo un complejo turístico, que dejaría cerrada a una de ellas, y ahora el Ayuntamiento de Calviá quiere sacar la adjudicación de las mismas a subasta haciendo competir a la Asociación de Vecinos con los explotadores directos de las mismas.

Lo ideal sería que el control de las Playas de Peguera lo llevara la Asociación de Vecinos, lo cual sería una forma de autofinanciarse para hacer frente a los gastos de la comunidad.

La ASUDTH-UGT de Peguera y Santa Ponça apoya a la Asociación de

Vecinos en su lucha por la descentralización de las funciones del Ayuntamiento y para conseguir una mayor autonomía con respecto al mismo. Así como para lograr el control de los medios de financiación con que cuenta en Peguera.

Nosotros, a pesar de haber ya manifestado nuestra posición respecto al problema de las Playas, queremos hacer hincapié en otro problema denunciado anteriormente en estas páginas. Se trata de la cuota de 10.000 pesetas que está obligado a pagar todo nuevo socio.

Esta cantidad imposibilita la entrada de los trabajadores en la misma. Y nos hacemos dos preguntas: ¿Quién controla a la Asociación de Vecinos? ¿Es la Asociación de Vecinos una organización popular? Evidentemente, la Asociación de Vecinos no está sometida a un control del pueblo, y en consecuencia no es una organización popular. No puede serlo si para pertenecer a la misma se deben desembolsar 10.000 pesetas de entrada; esta cuota hace que la Asociación de Vecinos sea clasista, los obreros no tienen oportunidad de entrar en ella.

En consecuencia, exigimos:

CONTROL DE LAS PLAYAS POR LA ASOCIACION.

CONTROL DE LA ASOCIACION POR EL PUEBLO.

ELIMINACION DE LA DISCRIMINATORIA CUOTA DE ENTRADA.

ASUDTH-UGT DE PEGUERA I SANTA PONÇA

III TROBADA DE "PREMSA FORANA"

El dilluns dia 12 de juny, a Inca, es va celebrar la III Trobada de Premsa Comarcal, a la qual hi assistiren dos representants de VORA MAR (P. Orpí i Ll. Muntaner). Hi estigueren també representades les següents publicacions (per orde alfabètic): "Apòstol y civilizador" (Petra), "Dijous" (Inca), "Felanitx", "Flor de Card" (Sant Llorenç des Cardassar), "Perlas y Cuevas" (Manacor) i "Sóller".

A proposta de VORA MAR, es prengué l'acord de canviar d'aquí endavant la denominació "Premsa Comarcal" per la de "Premsa Forana", per diverses raons: bona part d'aquestes publicacions són d'àmbit local més que comarcal; les comarques de Mallorca no estan molt definides, sinó que estan delimitades segons criteris més bé jurídics o administratius; l'adjectiu "forà" té una forta tradició dins la història de Mallorca, com a contraposició a "ciudadà"; i la premsa dels pobles pretén fer valer la seva veu i els seus drets enfront d'un centralisme que cal superar.

Un altre fruit positiu d'aquesta trobada fou la presa de consciència de cara a la necessitat d'informar i conscienciar el poble sobre l'autonomia, tasca en la que (al dir d'alguns assistents) VORA MAR ha duit el camí davant.

Altres acords importants foren: preparar per a discutir i corregir en la pròxima reunió un editorial conjunt recolzant l'existència i conservació d'escoles unitàries als pobles petits; convidar a participar en les Trobades altres publicacions que siguin portaveus dels pobles on s'editen; i també es va parlar, encara que no s'arribàs a concretar, de la possibilitat de dur a terme conjuntament altres activitats, com poden ésser publicacions populars (almanacs, història de Mallorca...), vetlades musicals, campanyes de publicitat, etc.

Els assistents a la reunió foren obsequiats amb un sopar de germanor al celler "Ca'n Ripoll" i amb diversos presents de "Galletas Quely", "La Florida", "Manufacturas Ramis", "Imprenta Molinos", "Galerías Norai" i el dibuixant "Pepe".

La pròxima trobada tindrà lloc a Felanitx, dia 17 de juliol.

LA FADA PRE-AUTONOMIA I LES ELECCIONS MUNICIPALS

No fa gaire temps, des de Madrid ens han concedit la pre-autonomia. Des de Madrid sempre ens concedeixen coses, senzillament perquè pareix que els mallorquins encara no sabem caminar totsols. Concessions des de Madrid que són vergonyoses si pensam que a nosaltres el partit centralista de la UCD no ens ha de concedir res, sinó que la nostra Autonomia és un simple problema de justícia.

Som un poble que té unes característiques ben distintes a les de Castella, una llengua pròpia, una cultura pròpia i sobretot una economia que hem d'aixecar. Els mallorquins, si realment volem aixecar tot això --la nostra economia i la nostra cultura--, comença a esser hora de no seguir fent el beneit. I en l'actualitat seguim fent el beneit, perquè des de Madrid la UCD ens segueix concedint per misericòrdia pre-Autonomies. Els mallorquins som com el beneit del poble, que no molesta i que, si estan d'humor els de Madrid, encara hi poden fer una rialla a costa nostra.

¿Què hem de fer per no seguir essent la befa del poder que ens concedeix pre-autonomies que no sabem per què serveixen? Molt simple: procurar pensar per nosaltres mateixos, votant aquella gent que millor pugui defensar els interessos de Mallorca. ¿Podrà mai un partit com la UCD (o AP, o el PSOE, o el PCE) defensar els interessos de Mallorca? Jo diria que no. Jo desconfii totalment d'uns partits que aquí no fan més que rebre ordres des de Madrid. Unes ordres que els qui les donen no coneixen mínimament la nostra realitat.

La gent d'aquests partits centralistes se'n foten de si Mallorca aviat serà de les companyies estrangeres i els tour-operadors dominen els preus dels nostres hotels. Aquests partits lo únic que cerquen és el vot, el nostre vot, per pujar al poder.

Entre les poques solucions que li veig a aquesta mala situació que ens hem cercat, una d'elles pot esser la de les futures eleccions municipals. Es necessari que pel nostre propi bé votem gent de Mallorca, gent que no rebí ordres directes des de Madrid i sàpiga defensar un Estatut d'Autonomia sobretot econòmic, perquè nosaltres mateixos i ningú més poguem disfrutar les ganàncies que ens guanyam amb la suor del front.

Joan Crespi

L, HOME
DE
LA

Enmig de la fosca badia hi ha un home que plora.
Sap llegir i escriure i no ha vist mai una escola.
Sap ballar el "bimbo" i no té cul.
Sap comptar i no té dits.
No té nas i ensuma.
Té cara de frare i no ha contemplat una esglèsia.
Trenca el silenci però no té llengua.
No té ni cul i es caga amb tothom.
Sap que no hi ha infinit, i mitifica.
Es com una tereseta sense fills.

FOSCOR

No és mut

no és cec

no és sord

té cos...

Però no existeixes:
ets fill d'una nit d'insomni.

J. N.

UNA PRIMERA COMUNIÓN

Fue durante la guerra civil española cuando fui maestra de Calviá. Preparé a las niñas de mi escuela para su Primera Comunión. Sabía que el párroco era muy exigente y me esmeré, en cuanto pude, para que el examen saliese bien. De viva voz tuve que repetir muchísimas veces el Catecismo hasta que todas, incluso alguna analfabeta, pudiesen responder a las preguntas que don Damián les formulase.

Habíamos sido citadas para la prueba una tarde de primavera. Llegamos a la iglesia y me impresionó aquel "olor sin olor de la limpieza", como decía Campoamor. Qué sobria, qué elegante, qué digna! Me pareció como un primer peldaño para subir hasta el Cielo. Mis niñas estaban muy quietas sentadas en los bancos, mientras las alumnas de las monjas se examinaban en mallorquín. Las mías habían aprendido el catecismo en castellano.

Cuando hubo terminado, el señor Rector con voz muy fuerte gritó: *Que venguin ses forasteres!!* Acudimos hacia allí y comenzó el examen (que por cierto salió muy bien), pero me pareció que a don Damián le descansó al acabar el castellano.

El día de la Primera Comunión teníamos que reunirnos en la Plaza Mayor, frente a la iglesia, y habíamos pedido que las niñas fuesen acompañadas por sus padres; aunque esto fue difícil porque algunos padres estaban movilizados, presos o desaparecidos. Las madres sí que acudieron todas. Salimos en procesión hacia "Sa Capelleta" y desde allí regresamos al templo.

Antes de entrar, la potente voz del señor cura hizo que formularan en voz alta la renuncia a Satanás, a sus pompas y vanidades, y con la renovación de las promesas del Bautismo pasamos del baptisterio a tomar asiento en los bancos, cada niña con sus padres, y yo me senté, como tenía costumbre, en el último banco, acompañada por mi hijita de pocos años. Todo ocurrió normal y emotivo, como corresponde a un día tan inocente y feliz.

Cuando terminó el oficio sacaron al altar mayor unos cuévanos repletos de rollos hechos de pasta dulce, que el señor Rector iba reparando entre los nuevos comulgantes a medida que se les llamaba por sus nombres. Una de las últimas de la lista era una alumna mía que iba solamente acompañada por su madre. Cuando la llamaron por su nombre: "Paquita Guerrero!", la niña se emocionó y se enredó entre el vestido largo, el velo, el rosario, el libro y los guantes y no podía salir del banco. Entonces, con voz todavía más recia, más potente, don Damián gritó: "Guerrero, ven, que no voy de guerra!" Y Paquita recibió como todas su premio.

Al final de todo oí que gritaba: *"Senyora mestra!"* Casi me hizo temblar. Acudí a ver qué ocurría y vi con alegría que sobre la cabeza de mi niña le ponía el roscón a modo de corona y a mí me dió otro mayor.

En los tres cursos que estuve en Calviá casi no hablé con el señor cura. Al terminar la guerra civil, como el Ministerio al que yo pertenecía estaba en Valladolid tuve que solicitar el salvoconducto para incorporarme a mi escuela de Barcelona, y para ello necesitaba el certificado del Comandante del Puesto de Calviá, que obtuve. Me llamó don Damián, me recibió de pie y me dijo: "Usted no me ha pedido nada, pero yo le doy esto por si lo necesita. Es un certificado que guardo y dice: *Certifico que como mujer y como maestra es un modelo*". Perdonad esta inmodestia mía, pero lo hago en honor al párroco de Calviá don Damián Vidal.

Memorias escolares

M. S. S.

CANÇÓ DEL MUNTANYER

*Amunt, companys! Facem camí
cap a l'altura.
Al bes del sol, de bon matí,
riu la natura.*

Alegri els cors la germanor,
nostra companya.
Pugem cantant vers la claror
de la muntanya.

Amunt, companys! Facem camí...

La vida és breu i cal gaudir
de l'alegria
de mirar el cel i descobrir
la llunyania.

Amunt, companys! Facem camí...

Dins l'aire pur nostre esperit
més fort alena,
quan sent el goig de l'infinít
dalt la carena.

Amunt, companys! Facem camí...

Lluny del renou de la ciutat,
per les garrigues
pastura el vent com un ramat
de veus amigues.

Amunt, companys! Facem camí...

Damunt el cim on xiula el vent,
creix la mirada
i fruita pau el cansament
de la pujada.

Amunt, companys! Facem camí...

Guaitem plegats els horitzons
de la nostra illa,
com compartim els rosegons
de la motxilla.

Amunt, companys! Facem camí...

Ja de retorn, drecera avall
entre el boscatge,
tornem al jou del gris treball
amb nou coratge.

*Amunt, companys! Facem camí
cap a l'altura.
Al bes del sol, de bon matí,
riu la natura.*

CONVERSA AMB PERE ORPÍ

Des de fa alguns mesos, l'emissora de RADIO POPULAR ha anat posant en antena un programa cultural que duu per títol "Aula popular". Es un programa de mitja hora de duració, i se transmet en directe a les 11 del vespre, de dilluns a divendres. Consisteix en una conversa o entrevista amb una persona relacionada amb qualsevol d'aquestes matèries: història, folklore, investigació, art i geografia. El diàleg és conduït hàbilment pel presentador Josep Cabrinetti.

Dia primer de juny fou cridat a la palestra d'"Aula popular" el director de VORA MAR, Pere Orpí Ferrer. A petició d'alguns lectors que no pogueren escoltar el programa, el consell de redacció de VORA MAR ha cregut oportú publicar l'esmentada entrevista, tractant-se d'una persona molt lligada a Peguera i a VORA MAR i que tantes vegades ha intervingut d'alguna manera en entrevistes a altres persones relacionades amb el nostre poble.

RADIO POPULAR.- En Pere Orpí va néixer a Capdepera, dia primer de juny de l'any 1936. Fins a l'edat de 20 anys va treballar en el camp. Durant la seva adolescència escrigué els primers versos, en mallorquí i en castellà.

L'any 1956 sentí la vocació sacerdotal i ingressà en el Seminari Diocesà de Mallorca. Un any després obtingué una beca en el Col·legi de Ntra. Sra. de la Sapiència, d'on fou col·legial durant 8 anys i on seguí escrivint poemes.

L'any 1965 anà a estudiar teologia a la Universitat Pontifícia de Comillas (província de Santander). Pel setembre de l'any següent fou ordenat sacerdot, i a l'estiu de 1967 obtingué la llicenciatura en Teologia i rebé el seu primer càrrec pastoral, que exerceix encara ara: el de rector de Peguera, una parròquia nova i eminentment turística.

Obtingué el Premi Ciutat de Palma de Poesia 1967 amb el recull de poemes "La tasca". A més, ha guanyat altres premis menys importants.

Ha publicat dos llibres: "Encara que no em donin la paraula" i "Entorn de la Paraula", a més d'alguns poemes aïllats i de cànctics religiosos musicats pel P. Antoni Martorell.

Es director i principal propulsor de "VORA MAR", una publicació mensual i bilingüe que comença per l'octubre de 1973 i que figura com a "Bolletí informatiu del CADE (Club Artístic-Deportiu) de Peguera, si bé el seu àmbit s'estén a multitud d'aspectes de la nostra cultura.

-- Pere Orpí, bon vespre. Per lo que ja hem dit com a presentació, es que nos escolten sabran que En Pere Orpí si publica versos és perquè és poeta. ¿Què és per tu la poesia?

-- Bè, jo te puc dir que no estic preparat per donar una definició correcta. He lletgit, i ho he de confessar, poca poesia, i no diquem de teoria i crítica literària. Per tant no som un tècnic en literatura, ni tampoc sé tan sols si som poeta o no. Es temps ho dirà. Ara això sí: me consider persona amb sensibilitat artística suficient per poder tenir una opinió sobre sa poesia i sobre s'art en general.

Per mi, en poques paraules, s'art és creació i comunicació de bellesa. Ses distintes arts se diferencien (fins a un cert punt) per sa forma amb què s'expressa aquesta bellesa (es concepte de la qual també serà distint segons ses circumstàncies de cada persona). Sa poesia s'expressa a través d'un llenguatge harmònic. Aquesta harmonia depen-

dirà d'unes regles i tendències que canvien segons s'època i sa persona. Al cap i a la fi, fins i tot una pretesa eliminació de tota regla ve a esser una regla més.

-- *Dèiem abans que des de la teva joventut escrivies ja versos. ¿Com calificaries sa teva poesia?*

-- Ja he dit abans que no som un teòric, ni tan sols un lector assidu, ni molt menys un crític imparcial i objectiu, sobre tot a s'hora de jutjar sa meva poesia. Per tant, m'és difícil classificar-la dins escoles o tendències definides. A més, jo som alèrgic an ets "-ismes" i a ses catalogacions prefabricades.

Tal vegada, a s'hora de qualificar sa meva poesia, tendria en compte ses paraules d'En Jaume Santandreu en es pròleg d'es meu primer llibre ("Encara que no em donin la paraula"). En Jaume diu que es dos qualificatius més exactes i complets per definir sa meva poesia són es de: religiosa i lírica.

Es religiosa, perque me sent condicionat p'es fet d'esser cristià i capellà, com d'altres hi estaran p'es fet d'esser ateu, per exemple. I això ho dic amb un cert orgull, malgrat que estigui de moda, avui en dia, seguir per altres camins.

Es lírica, perque sempre he procurat esser sincer amb mi mateix i expressar allò que sent, encara que molts puguin no estar-hi d'acord (lo qual no me preocupa amb absolut). De lo contrari, no me podria considerar un poeta líric... o ni tan sols poeta. Es a dir: consider que lo més important per un artista és expressar allò que sent. Que ho capti i ho entengui més o manco gent, ho consider secundari.

-- *Ja sé que molts d'es teus poemes han estat musicats per compositors, per exemple En Bartomeu Calatayud, En Toni Martorell, En Toni Mateu, En Bernat Julià... ¿Tot això ha estat d'una manera accidental, o és que has fet aquests poemes ja aposta perque puguin esser després cantats i, per tant, musicats?*

-- Tots es poemes que tenc musicats i alguns altres que encara no hi estan, he de dir que els he fets amb aquesta finalitat: per esser cantats. Fins i tot alguns són posteriors a sa música. He fet una sèrie d'adaptacions, o de versions noves, de cançons que tenien sa lletra original en castellà o en italià. També he posat lletra a algunes peces que en principi només existien en versió instrumental. Es villancet "Bona nit", per exemple (que juntament amb altres va esser gravat en disc per "Los Valldemosa"), era originàriament un vou-veri-vou per guiteria, d'es mestre Calatayud.

Naturalment, haver de trebariar damunt una melodia ja existent és molt més difícil, perque no tan sols t'has d'adaptar a s'estructura musical en si, sinó també a s'espirit de sa melodia.

-- *Moltes d'aquestes obres teves, poemes musicats, cançons que són religioses, litúrgiques, sobretot des de que el pare Martorell les va musicar, han tengut força èxit dins les comunitats cristianes de Mallorca. ¿Per què creus que han tengut aquest èxit? Es a dir: ¿Quines qualitats o condicions creus que s'han de reunir per compondre cançons d'aquest tipus, i que després el poble les accepti i arrelin dins ell mateix?*

-- No sé. Jo lo únic que te puc dir són ets aspectes que he procurat tenir. en compte a s'hora d'escrivir aquests poemes, i veig que la cosa ha donat resultat: He procurat usar un llenguatge senzill i al mateix temps poètic, perque crec que uns versos que ha de cantar es poble s'han d'entendre a sa primera, i per altra part no poren esser massa vulgars, perque han de servir per elevar, per culturisar, per conscienciar aquest mateix poble. Això va unit amb una espontaneïtat que han de tenir i una fluïdesa.

Per altra part, en quant an es contengut, he procurat inspirar-me damunt idees bíbliques i teològiques, com també damunt sa realitat i aspiracions d'es nostro món d'avui.

A més d'això, he hagut de tenir en compte altres elements, com poren esser, per exemple: un coneixement de sa poesia popular i de ses seves formes d'expressió peculiars; una certa compenetració amb s'autor de sa música per porer fer una bona feina en equip, etc. I afegiria una altra cosa, que consider molt important: tenir es sentit musical. Per escriure cançons, es poeta ha d'esser un poc músic i es compositor ha d'esser un poc poeta, per conseguir una bona adaptació entre sa lletra i sa música.

-- Tot això que deies abans, s'èxit tal volta que hagin pogut tenir aquestes cançons, aquests himnes llitúrgics, tal volta se doni perque ets capellà i per tant tens una formació bíblica, teològica, tens un coneixement de la realitat cristiana, etc. Perque jo pens que pot ser que hi hagi altres capellans que també siguin poetes i no obstant no han conseguit, o tal volta no han intentat, aquesta labor per exemple que tu has fet, juntament sobretot amb el P. Martorell. ¿Com veus aqueixa tasca? ¿Tu què creus: que passaràs a sa posteridat, diguem, com a poeta, o tal volta com autor de càntics religiosos?

-- Ah! Això es temps ho dirà. A mi no me preocupa lo més mínim, perque no sé tan sols si tenc mèrits suficients per passar a sa posteridat o no.

Crec que s'artista, en general, ha de procurar esser sobretot un reflexe de sa seva època. Si sa seva obra passa més enllà, molt millor. Jo, per sa meva part, he escrit allò que m'he sentit a un moment donat i que he sentit sa necessitat de comunicar a sa nostra gent, sa que viu actualment. No sé si d'aquí a cent anys, per exemple, es meu nom figurarà a ses antologies poètiques, ni si es meus himnes i càntics se seguiran cantant a ses celebracions litúrgiques. Jo me conform amb molt més poc: amb ajudar a qualcú a reflexionar i a esser un poc millor, o simplement ajudar-li a passar una estona agradable.

En es punt concret de ses cançons litúrgiques o religioses, jo no sé si per exemple d'aquí a cent anys es nostro poble seguirà essent cristià. En cas de que ho sigui, pot ser que interpreti s'Evangeli d'una altra manera, o que simplement sa música d'ara no li digui res. En aquest cas, sa culpa no seria tota meva, sinó també de s'autor de sa música.

-- Ha sortit dins la nostra conversa ja un parell de vegades el P. Martorell, i pens que entre voltros dos, ell com a músic i tu com a poeta, hi ha una bona compenetració. Això ha duit que faceu feina plegats, molta feina, i que hàgiu inclús publicat moltes coses. ¿Però no creus que hi ha un perill, i és es que vos arribeu a repetir massa, és a dir: que useu expressions poètiques o el P. Martorell melodies que s'arribin tal volta a repetir un poc o que else falti un poc d'originalitat?

-- Per ventura sí, perque hem de tenir en compte que un és limitat i arriba un moment en què se comença a repetir, vulguis no vulguis. Però jo crec que lo important és crear un repertori, i llavor es poble mateix ja anirà seleccionant lo millor.

Es una llàstima que altres músics i poetes no s'animin a treballar dins aquest camp en lloc de criticar sa nostra obra, com sé que n'hi ha que han fet. Hi ha gent que està ben preparada dins Mallorca, que no han fet res per cantar es poble. A lo més han compost algunes coses per masses corals, que ja sabem que al cap i a la fi no és es poble, sinó que són unes minories selectes.

Crec que s'ha de reconèixer que si no hagués estat pel P. Martorell, es nostro poble encara seguiria cantant cançons que ja estan su-

perades, com posem per cas "Corazón Santo" o "Cantemos al Amor de los amores", etc. I això que el P. Martorell, a s'hora de publicar tot aquest material no ha trobat recolzament de ningú, francament; i no hi ha dret a n'això, consider. Ho ha hagut de publicar tot per compte seu i amb moltes pèrdues econòmiques. Així va sa nostra cultura!

-- *La poesia d'avui pareix que va per uns camins molt amples, i inclús surt un poc d'es motlos que fins ara hi havia hagut. No obstant tu pareix que has cultivat molt es sonet i es vers decasíl.lab en general. ¿A què se deu aquesta predilecció teva per ses estructures un poc clàssiques?*

-- Per contestar a n'aquesta pregunta convendria fer una mica d'història de sa meva producció. Jo vaig començar a escriure, d'al·lot, quan sa poesia en general seguia es cànons de sa mètrica clàssica, que jo vaig estudiar de forma autodidacta i que vaig assimilar sense cap dificultat. Aviat vaig descobrir que es tipus de vers que m'anava millor era es decasíl.lab, de tal manera que com aquell qui diu ja me sortien fets, sense necessitat tan sols de comptar ses síl·labes amb sos dits.

Quan vaig començar a escriure en sèrio, volia dir tantes coses que en general me sortien uns poemes llarguíssims, a vegades de més de cent versos, i va esser aquí quan vaig sentir sa necessitat de sintetisar. Vaig adoptar es sonet com una autodisciplina, per obligar me a dir-ho tot en 14 versos, ni més ni manco. Com que tenia facilitat p'es vers decasíl.lab i per sa rima, no me va esser difícil dominar sa tècnica d'es sonet. Es Premi Ciutat de Palma, per exemple, el vaig guanyar amb una col·lecció de 24 sonets; i durant s'estiu de l'any 71 en vaig escriure més de 80, que se diu molt aviat. Ara bé: de llavones ençà ja no n'he escrits pus, en part perque en vaig quedar saturat i en part perque havia après a sintetisar, que era lo que me proposava.

En quant a lo que dius de sa poesia actual, jo no sé si sa meva poesia hi està d'acord o no, ni me preocupa massa. Sa poesia és una cosa molt personal, i crec que cadascú ha d'escriure segons sa seva inspiració, en quant an es contengut i en quant a sa forma.

Per altra part, se segueixen cultivant ses estructures clàssiques, que són més fàcils d'assimilar per part d'es poble. Per mi personalment no representen cap dificultat, i crec que s'han de cultivar si volem que sa gent d'es carrer seguesqui lletgint poesia. Ara bé: precisament perque sa poesia és una cosa molt personal, respect tots aquells que escriuen només per minories diguem-ne selectes, i defugen de ses formes clàssiques i populars; jo crec que hi ha molts de casos en què alguns ho fan per ventura per "snobisme"... o per incapacitat.

-- *Ens parlaves ara fa un moment de si sa gent lletgeix o pot lletgir poesia. ¿Tu creus que sa gent lletgeix poesia, avui?*

-- Jo crec que poca. Se n'hauria de lletgir més. Però això jo crec que es mateix ritme de sa societat d'avui, que ve a esser alèrgica a tot lo que sigui esperit, a tot lo que sigui poesia (tot és me cànica, tot és frissor, tot és córrer), no és propici a ajudar a sa gent a lletgir poesia. Ara bé: jo crec que sa poesia se tornarà redescobrir. Sa poesia té uns valors que més prest o més tard triumpfen, com s'art en general. I jo crec que vendrà un moment en què hi haurà una saturació d'aquest ritme de vida i sa gent voldrà tornar un poc a si mateixa, així com ara pareix que en vol defugir i s'aficarà dins una sala de festes, amb uns alteveus a "tope", en lloc d'aficar-se dins ca-seva i agafar un llibre de poesia, i amb serenitat imbuir-se d'unes idees hermoses i que són un sedant per s'esperit.

-- *¿Tu ademés de poesia has escrit altres coses?*

-- Si te refereixes a qualque novel·la o a qualque obra extensa,

te puc dir que no. Lo que més he escrit són coses curtes i més o manco accidentals, com són articles i cròniques en es diari. He estat corresponçal d'es Diari de Mallorca, primer a Capdepera i després a Peguera, i actualment allà on més public és damunt sa revista VORA MAR, que publicam a Peguera.

-- I ja que treus aquest tema de VORA MAR: jo la conec, l'he lletgida un parei de vegades que ha arribat per aquí, per sa Ràdio, i inclús sé que és una publicació que està bastant ben considerada dins es mitjans culturals de Mallorca, de tal manera que molts troben estrany que a un lloc com Peguera, un lloc turístic, s'hi publiqui una revista d'aquesta manera. ¿Per què no mos ne parles un poc, de VORA MAR?

-- Es VORA MAR va començar a sortir per s'octubre de l'any 73, per tant a L'instant farà 5 anys. Va néixer per iniciativa d'un grup de joves estudiants de Peguera, i des d'es principi figura com a bolletí informatiu d'es CADE, del qual aleshores jo era es secretari, i com a tal vaig assumir sa direcció de sa revista, a més de sa feina de mecànograf, administrador, grapador, etc., tot lo que duu en si una revisteta d'aquestes. Ara bé: molts d'aquells joves que en es principi m'embarcaren en sa feina d'es VORA MAR s'han anat retirant, o bé per falta de constància o bé per incapacitat creadora.

Actualment, es VORA MAR se segueix publicant i ha anat millorant, a pesar de ses dificultats. Ha seguit des d'es principi una línia democràtica i oberta a tots, i de promoció de sa nostra història i sa nostra cultura, sa nostra llengua, etc. Sé que tot això ha estat possible, sobretot, gràcies a sa constància i a sa caparrudesa (diguem-ho així) d'es director, i a pesar de s'oposició o s'opinió contrària d'alguns sectors peguerins que només tenen en compte ses seves conveniències.

Actualment, es principal corresponsable és En Lleonard Muntaner, llicenciat en Filosofia i Lletres i professor de sa Facultat. D'altres col.laboradors més o manco habituals són D. Adolfo Colomar, En Ramon Rosselló, En Pep Noguero, etc. A més hi sol haver informació d'es CADE, de s'Associació de Veïns de Peguera, d'es representants locals d'ASUDTH-UGT, de s'Ajuntament de Calvià, etc.

Una cosa important és que darrerament mos hem adherit a ses trobades de Premsa Comarcal que s'han començades a tenir fa uns dos mesos a distints pobles de Mallorca, on hi participen diverses publicacions locals de sa Part Forana. Crec que aquesta intercomunicació pot ésser molt positiva de cara a potenciar aquest tipus de premsa, que al cap i a la fi ve a ésser sa veu d'es nostros pobles enfront d'es centralisme ciutadà.

-- Bé, deixem sa literatura, si te pareix. ¿Tu cultives altres belles arts?

-- Altre temps, quan era al.lot, me vaig dedicar un poc a sa música. Vaig tocar es trombon a sa banda d'es meu poble, de Capdepera, fins an es 20 anys, fins que vaig entrar en es Seminari. Després, ja en es Seminari, vaig aprendre un poc de piano; i llavò més tard, essent ja capellà i estant a Peguera, una mica de guitarra. Però també a poc a poc ho vaig arribar a deixar anar tot. M'agrada molt sa música, això sí: m'agrada s'òpera, sa música clàssica, sa música coral, etc.; ara bé, només com a espectador.

Lo que més he cultivat darrerament ha estat sa pintura. He fet qualque exposició a Peguera, dins un àmbit reduït, i ara n'estic preparant una per d'aquí a un parei de mesos a Capdepera. Per ventura llavò més envant, segons s'èxit que vagi tenguent, exposaré a Ciutat.

-- ¿I com és sa teva pintura?

-- Ui! Això és molt difícil de definir, encara més difícil que sa

poesia. He evolucionat molt des d'es principi a ara. Vaig començar per una etapa (com crec que comencen sa majoria) diguem-li colorística. Es a dir: cercava un contrast de colors "chillons", brillants, i pintava principalment bodegons, rams de flors, qualque paisatge, etc. Després vaig iniciar una etapa de simplificació de colors. Es a dir: anar a cercar, més que un contrast, lo qual ja dominava pràcticament, cercar uns contrastes més suaus. Es a dir: agafar més un to fonamental dins es quadro i imbuir d'aquella tonalitat tota sa pintura. I darrerament he seguit perfeccionant-me dins aquest camí.

Sa pintura, jo crec que a més de sa part artística que pugui tenir (com tot art, ¿no?) ha de tenir una part d'investigació. Jo som contrari a un tipus de pintura que se fa actualment, que podríem dir pintura de consum: aquests quadros que se venen a ses cases de mobles per posar dins una saleta, que fan molt guapo, són molt decoratius, tenen molts de colors, etc. Aquesta pintura, jo no sé fins an a quin punt se li pot dir art (com tampoc no sé si se pot dir art a lo que jo faig). Sa pintura s'ha de cercar per s'art en si. No s'ha de pintar per vendre, sinó en primer lloc per satisfer es mateix pintor, i després comunicar allò que ell se sent a unes persones determinades que tendran capacitat més o menys per captar-ho.

Per tant jo crec que cada quadro ha d'esser una creació nova. Es a dir, som contrari a alguns pintors que pareix que pinten en sèrie: agafen unes oliveres, les col.loquen una a un costat, s'altra a s'altre, una caseta enmig, i llavò es següent canvien una mica ses oliveres de lloc i ja està; o sigui: pareixen tots fets amb un mateix motlo. Jo crec que cada quadro ha d'esser una nova creació, un nou estudi de llum, un nou estudi de formes i un nou esqueix de s'esperit que hi ha de posar s'autor.

-- *Per lo que dèiem abans, quan te presentàvem, fa devers 11 anys que estàs a Peguera. ¿Tu creus que viure a Peguera (VORA MAR, un lloc turístic, etc.) ha influït de qualque manera damunt tu, per exemple en tota aquesta part artística, en tu com a persona i en tu com a capellà?*

-- Jo estic convençut de que tot contacte amb un lloc i amb ses persones amb què un se troba influeix de qualque manera damunt un. A Peguera pròpiament no hi ha un ambient cultural ni una comunitat pròpiament dita. Es un poble nou, que ha nascut després de sa guerra, ha nascut entorn a una indústria que és es turisme i no té una tradició ni un sentit de poble. Tot és gent que ha venguda de distintes parts, de Mallorca, de sa Península, de s'estranger, i no se sent lligada per res. Per tant en aquests llocs és natural que lo que més predomini sigui s'individualisme.

Per ventura lo que més ha influït en mi, més que es poble com a tal, ha estat s'esforç que hagut de fer per ajudar a crear comunitat, i perque sa cultura (aquest ambient cultural que allà encara no tenim) se vagi promocionant. Es a dir: que sa cultura no quedi marginada, que dins tot aquest maremàgnum turístic també hi hagi una mica de lloc per aquestes coses. Fruit d'aquest esforç ha estat, per exemple, es VORA MAR, i llavò una sèrie de concerts, obres de teatre i altres manifestacions culturals que hem anat fent.

Dins aquest camp, ara que ve bé la cosa, un d'es projectes que té entre mans s'Associació de Veïns de Peguera és sa construcció d'un complexe cívico-cultural que consider de primera necessitat. Serà un local on se podrà reunir sa gent per alternar entre ells, per donar-se sessions de cine, de teatre, concerts, etc. D'això no tenim res allà, una població que en s'estiu té per ventura 15.000 habitants, entre turistes, residents, empleats, etc. Llevat d'es bars i de ses sales de festes i discoteques, no hi ha un lloc on sa gent pugui anar a estar una estona, i això és molt penós.

-- *Actualment, després de tot lo que has estat parlant, itens*

qualque activitat especial entre mans, o qualque projecte important de cara an es futur?

-- De moment segueix amb lo mateis, en línies generals: escriure i pintar, a més de ses feines que pugui tenir com a capellà. Tenc ganes de continuar sa feina iniciada amb so darrer llibre ("Entorn de la Paraula"). Aquesta feina consisteix en compondre una sèrie de cançons de tema bíblic, que vendrien a esser com una espècie de reflexió actualisada sobre diversos temes o passatges de sa Paraula de Déu. Sa finalitat és que se puguin cantar a celebracions litúrgiques i altres tipus de reunions. Segurament serien musicats també pel P. Martorell. Crec que dins aquest camp se pot fer molta cosa i se pot anar conseguint un bon repertori, ja amb un sentit més ample que lo que hem fet fins ara.

Una cosa també que podria dir, perque darrerament n'hem tornat a parlar, és que vaig començar fa un parell d'anys una versió d'ets Evangelis en mallorquí popular. Aquesta tasca, que s'havia de fer en equip, se va interrompre per una sèrie de circumstàncies, però crec que seria interessant continuar-la, ara més que mai, donades ses circumstàncies d'avui, que se parla tant d'autonomia, que se revalorisen sa nostra cultura, sa nostra llengua, tot lo nostro. Jo crec que seria un projecte interessant dur-lo endavant. Ara bé: no depèn només de jo.

-- *Una darrera pregunta, Pere Orpi, per acabar avui el programa d'"AULA POPULAR": Hem parlat molt de cultura. ¿Com trobes es moment cultural d'es nostro poble?*

-- En quant a s'aspecte cultural que hauria d'esser, lo que podem dir sa cultura autòctona, es nostro poble fa falta promocionar molt. Durant una sèrie d'anys ha begut un altre tipus de cultura, sobretot p'es medis de difusió (sa ràdio, sa televisió, sa premsa, etc.). Sa cultura que han respirat ha estat una altra. Hi ha hagut una minoria que sí, ha seguit valorant lo nostro perque tenia una sensibilitat especial.

Avui en dia mos trobam precisament amb un moment d'un recomençar a culturisar aquest poble. Es poble té uns valors, té una sensibilitat, només és que se'ls hi han adormit de cara a lo seu, a lo autòcton, a lo propi. Aquests valors i aquesta sensibilitat és lo que entre tots hem d'anar despertant. I crec que vltros, es de sa ràdio, teniu una bona labor que fer.

REUNIONS PER A MATRIMONIS

Organitzades per la Parròquia, s'han anat celebrant des de fa alguns mesos unes reunions per a matrimonis, d'acord amb el següent programa: una exposició sobre problemàtica familiar i educació dels fills, generalment a càrrec de l'especialista Miquel Orell; a continuació, un diàleg obert sobre els temes exposats.

A cada reunió hi han estat convidats nombrosos pares de nins que van a l'escola, a la guarderia infantil, etc., dels quals hi han assistit un grup reduït, comparat amb la quantitat de gent convocada, encara que s'hagi procurat no coincidir amb altres aconeixements més "importants" que la temàtica tractada, com pot esser, per exemple, una partit de futbol per la televisió. Es una llàstima que no se n'hagi pogut (o volgut) aprofitar més gent, tractant-se de temes de tanta actualitat i que interessen a molts.

Degut a lo avançat de la temporada turística, s'han suspès les reunions fins a finals d'estiu. Els qui hi han assistit n'han quedat molt satisfets i desitgen que continuïn el pròxim curs.

" V O R A M A R " : Bolletí informatiu del Club Artístic -
Deportiu (CADE) de Peguera (Mallorca)

Nº 56. Juny 1978.

Director: Pere Orpí Ferrer.

Depòsit Legal: P. M. 450 - 1974.

Edició realitzada a l'Associació de Veïns de Peguera.

I N D E X :

	Pàg.
Primera pàgina	1
Peguera ayer y hoy	2
Parròquia: Primeres Comunions	3
Asociación de Vecinos	4
En favor de la donación de sangre	5
Guardería: Festival infantil	6
ASUDTH-UGT Peguera y Santa Ponça	7
III Trobada de "Prensa Forana"	9
Els lectors opinen	10
L'home de la foscor	10
Memorias escolares: Una Primera Comunió	11
Cançó del Muntanyer	12
Aula Popular: Conversa amb Pere Orpí	13
Reunions per a matrimonis	19
Índexs	20

COL.LABOREN EN AQUEST NOMBRE:

Associació de Veïns	Lleonard Muntaner
ASUDTH-UGT	Josep Noguerol
Adolfo Colomar	Pere Orpí
Aina Gayà	Ràdio Popular
Guarderia Infantil	Maria Salvador

PROTECTORS DE "VORA MAR":

HOTEL VILLAMIL	JOAN ESTEVA MIR
MINI-GOLF PEGUERA	HOTEL BELLA COLINA
FAMILIA JORDANA	BARTOMEU GAYA
HOTEL CALA FORNELLS	APARTAMENTS ARIANY
HOSTAL FLOR LOS ALMENDROS	ESTANC Nº 1
PANADERIA COLOMAR	BANC DE CREDIT BALEAR
CAIXA D'ESTALVIS	HOTEL VILLA REAL (Camp de Mar)
HOTEL DON MIGUEL - ROYAL	PERLAS MAJORICA (Peguera)
CAFETERIA FRANCISCO	NICOLAU MORELL COTONER
HOSTAL PORCEL	HOTEL PLATERO
SUPERMERCADO OASIS	MELCION BOSCH HOMAR
ULTRAMARINOS LOBA	HOSTAL EUCALIPTO
SEBASTIA TORRENS ESTEVE	HOTEL NILO
JOAN SALOM SIMO	HOTEL SUNNA

Domicili Social del CADE: Carretera d'Andratx s/n PEGUERA (Mallorca)

NOTA: Els articles apareguts en aquest nombre, expressen únicament l'opinió dels seus autors.

PORTADA: Original d'En Lleonard Muntaner.